

عنوان مقاله:

تحلیل مضامین و سمبل های سرو در شعر پارسی...

محل انتشار:

مجله مطالعات انتقادی ادبیات، دوره 2، شماره 7 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمود بشیری - عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی

علی خالقی بابایی - دانشجوی دکترا دانشگاه علامه طباطبایی

زهره صفدری - دانشکده ادبیات و زبان های خارجی دانشگاه علامه طباطبایی تهران

خلاصه مقاله:

درخت به ویژه سرو در اساطیر ایران و بسیاری از تمدن های کهن مورد توجه بوده است. در اساطیر ایرانی سرو اهمیت بسیار دارد. آن را درختی ایرانی دانسته اند و نماد آیین زرتشت و گاه نماد اهورامزداست. با توجه به این زمینه اسطوره ای، در ادبیات و شعر نیز کاربرد فراوانی یافته و مضامین ادبی بسیاری از آن ساخته شده است. در این مقاله سعی شد بازتاب این درخت خوش اندام در ادبیات به ویژه شعرپارسی بررسی شود. هرچند مطالبی بسیار کوتاه و پراکنده در برخی فرهنگ های تخصصی و عمومی در این باره آمده است، ولی به گونه ای جامع که منتج به نتایجی معنی دار شود کاری صورت نگرفته است؛ بنابراین پس از فراهم آوردن مقدمات اسطوره ای، با انتخاب آثار چند شاعر از هر دوره شعر پارسی مضامین و تناسبات ساخته شده با واژه سرو بررسی شد و سرانجام به این نتیجه رسید که: سرو به سبب پیشینه اسطوره ای در شعر فارسی به عنوان نمادی مثبت کاربرد فراوانی یافته و نماد آزادی، خوش اندامی، بی تعلقی و غیره شده است. ویژگی های ظاهری این درخت دست مایه مضمون آفرینی شاعران فارسی شده، در تناسب با عناصر دیگر مانند نخل، میوه، گره، سایه، بلبل، قمری، مصراع، نی، موسیقی و غیره صور خیال و حسن تعلیل های رنگارنگی در شعر فارسی پدید آورده است. در سبک خراسانی و عراقی مضامین و صور خیالی که با سرو ساخته می شد کاملاً مثبت بوده است، ولی به تدریج مضامین منفی هم به ویژه در سبک هندی از آن آفریده شد که علت آن می تواند کم توجهی شاعران متأخر به جنبه های نمادین و اسطوره ای درخت سرو باشد.

کلمات کلیدی:

واژگان کلیدی: سرو، اسطوره، شعر فارسی، نماد، مضمون آفرینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/888859>

